

Godelieve DE CLERCQ en Romain VANLANDSCHOOT, *Bibliografie van de Vlaamse Tijdschriften in de negentiende eeuw, 30. De Nieuwe Tijd 1896-1901*, Gent, Cultureel Documentatiecentrum, 1996, 119 p.

Annemie DE CLERCQ en Ada DEPREZ, *Bibliografie van de Vlaamse Tijdschriften in de negentiende eeuw, 31. De tijdschriften van 1815 tot 1833*, Gent, Cultureel Documentatiecentrum, 1996, 341 p.

In 1983 verschenen de eerste afleveringen van dit groots opgezet project van Prof. Ada Deprez: een werkinstrument scheppen dat het onderzoek van heel het Nederlandstalig cultuurleven in België zou vergemakkelijken. Van de ca. 140 culturele en literaire tijdschriften die verschenen tussen 1800 en 1900 (eventueel doorlopend tot 1914) wordt elke aflevering ontleed, met een opsomming van auteurs en titels, plus de inhoud en het genre van iedere bijdrage; registers van auteurs en trefwoorden ontsluiten het corpus. Bovendien wordt elk tijdschrift in een soms uitvoerige inleiding gesitueerd, aan de hand van de bestaande literatuur zowel als van de lectuur van het blad zelf, en dikwijls met gebruik van onuitgegeven archiefmateriaal. Dit reuzenwerk nadert nu zijn voltooiing.

De Nieuwe Tijd was het West-Vlaamse weekblad van de priesters Achiel Lauwers en Hugo Verriest. Lauwers, een leraar aan het klein-seminarie van Roeselare, was proost van de Gilde der Ambachten van dezelfde stad. Hij gebruikte het blad om de ogen van de katholieke burgerij te openen voor de noodzaak van een sociale wetgeving en van een christelijke volksbeweging. Verriest publiceerde in het blad zijn eigen literaire schetsen en die van zijn vrienden uit de "Swigende Eede" en andere West-Vlamingen. Hij ondersteunde er soms de Vlaamse beweging in. Met zijn gewone enthousiasme voor de West-Vlaamse stroming, noemt Vanland-schoot dit "een meer geradicaliseerd flamingantisch en christen-democratisch weekblad". In dezelfde geest citeert hij instemmend Andre Demedts volgens wie de opvattingen van Verriest over kunst en poezie "een decennium vooruit [waren] op *De Nieuwe Gids*". Is dat de verklaring waarom deze inleiding is toegevoegd aan de vorige inleiding? Daarin schrijft G. De Clercq dat de "specifiek volksnationale kunstopvatting" van Verriest uitliep op een "identificatie van de Vlaamse wezens-aard met het christelijk-idealistische, geplaatst tegenover het atheïstisch-rationa-listische". En verder: "Afgezien van het ideologisch gelijk of ongelijk ervan, vertoont zijn kunstleer ongetwijfeld lacunes en oppervlakkigheden en leidt de uiteenzetting ervan vaak tot verbalisme en retoriek." In de lijvige bundel *De Tijdschriften van 1815 tot 1833* worden dertien almanakken en andere ietwat periodieke bundels of werken ontleed. Hij toont hoe mager de oogst uit het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden was, en dan ging het dikwijls nog om initiatieven van Noord-Nederlanders op Belgische bodem. De algemene inleiding staat verscholen in de bladzijden 15 tot 18.

LODE WILS

GRAAF DE GRUNNELAAN 14, B-3001 HEVERLEE